

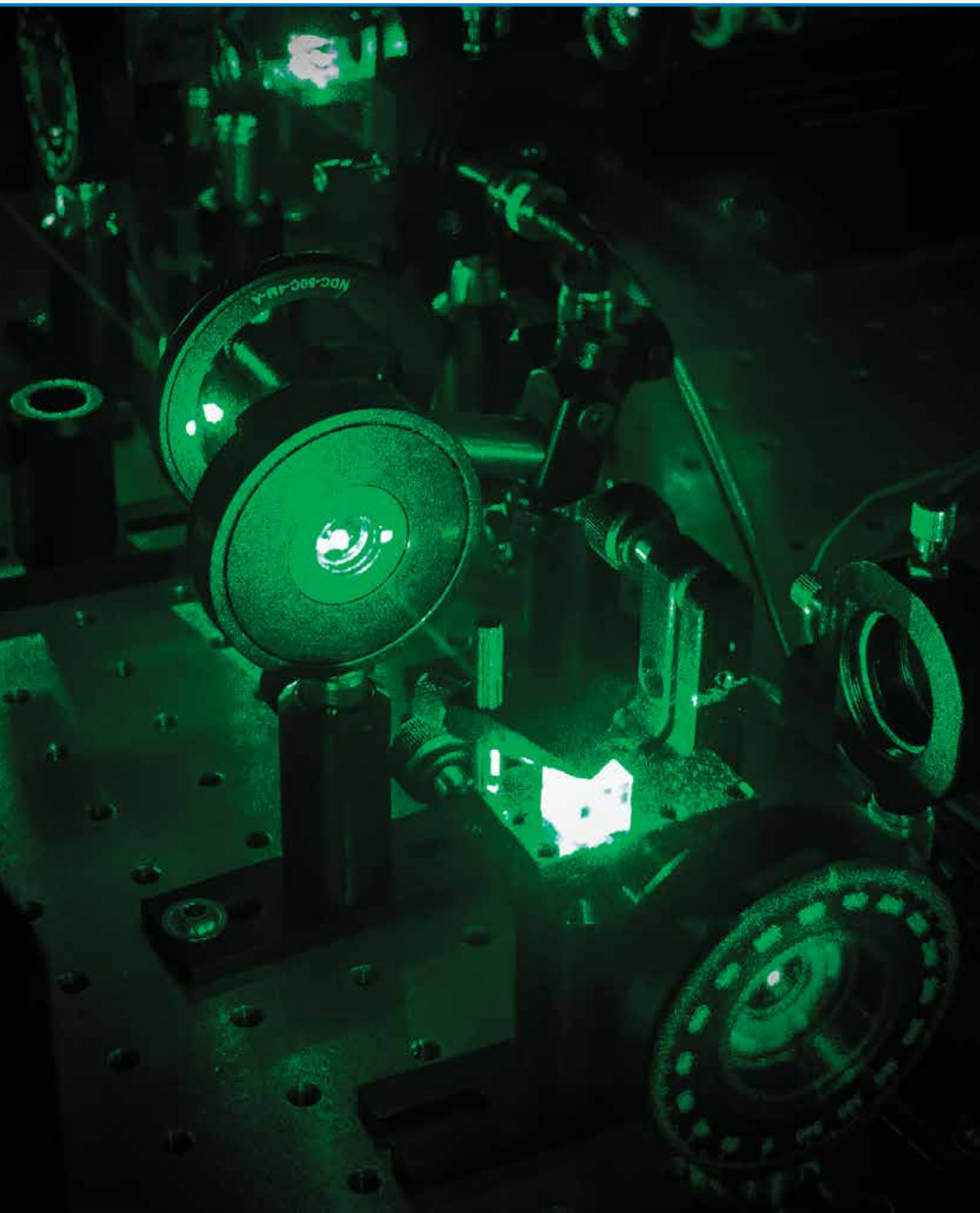
Hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2010–2014

Akademie věd
České republiky

**Akademie věd
České republiky**

SLOVO PŘEDSEDY

Úspěchy, kterých bylo na půdě Akademie věd ČR dosaženo, nepochybně zavazují a současná Akademie věd musí takovému závazku dostát, má-li obhájit své jméno a postavení v české i mezinárodní vědecké komunitě. Je zřejmé, že se jí to bude dařit pouze tehdy, nesleví-li z nároků na kvalitní vědecký výzkum. Rád konstatuji, že výsledky hodnocení výzkumné a odborné činnosti našich pracovišť za léta 2010–2014 jednoznačně ukázaly, že jsme při plnění tohoto náročného úkolu obstáli. Prokázalo se také, že systém hodnocení vědy a výzkumu v České republice, založený na metodě informovaného peer-review, který je již řadu let využíván právě Akademií věd ČR, je účinnou protiváhou tzv. kafemlejnku. Samozřejmě ani systém hodnocení v Akademii věd ČR není bezchybný a stále se vyvíjí a zlepšuje. Všechny zkušenosti získané v průběhu tohoto hodnocení jak členy Akademické rady či Koordinační rady hodnocení, tak jednotlivými hodnotícími komisemi, včetně podnětů z pracovišť, názoru Vědecké rady AV ČR i kritických postřehů kompetentních jednotlivců, budou sloužit ke zkvalitnění příštího hodnocení – tak tomu ostatně bylo v případě všech předchozích hodnocení prováděných v Akademii věd ČR. Jsem přesvědčen, že právě díky tomuto kritickému a odpovědnému přístupu k vlastní práci poskytuje vědecká výkonnost Akademie věd ČR a celé soustavy jejích pracovišť vysoce kvalitní a stabilní základ pro rozvoj vědy a výzkumu v České republice.

prof. Ing. JIŘÍ DRAHOŠ, DrSc., dr. h. c.
předseda Akademie věd České republiky

HODNOCENÍ VÝZKUMNÉ A ODBORNÉ ČINNOSTI

Jedním z nejdůležitějších úkolů vedení Akademie věd ČR a pracovišť (ústavů) AV ČR je trvalý důraz na zvyšování kvality vědecké a odborné činnosti, zapojování pracovišť do mezinárodní vědecké činnosti a kvalitní naplňování dalších funkcí AV ČR daných příslušnými legislativními předpisy. K zajištění úrovně řešení tohoto úkolu organizuje vedení AV ČR pravidelné hodnocení svých pracovišť od počátku existence AV ČR v roce 1993. Tato hodnocení slouží také ke stanovení institucionální podpory pracovišť AV ČR.

O provedení Hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2010–2014 (dále jen „Hodnocení“) rozhodla Akademická rada AV ČR (dále jen „Akademická rada“) dne 6. října 2014 po

široké diskusi, která proběhla i na půdě Vědecké rady AV ČR (dále jen „Vědecká rada“).

Cíle Hodnocení

Akademická rada stanovila tři hlavní cíle:

1. Získání kvalitativních a kvantitativních informací o postavení vědy v AV ČR v období 2010–2014 v národním, evropském a světovém kontextu.
2. Získání informací pro strategické řízení AV ČR jako celku, včetně financování ústavů jako jednoho z dílčích aspektů řízení.
3. Zprostředkování nezávislého a srovnatelného hodnocení a zpětné vazby pro řízení jednotlivých ústavů AV ČR a jejich vědeckých týmů.

prof. RNDr. EVA ZAŽÍMALOVÁ, CSc.
předsedkyně Koordinační rady hodnocení

„Otázku, co je smyslem a cílem hodnocení, jsme v Akademické radě poctivě diskutovali. Shodli jsme se na tom, že primárním cílem není prostý převod nějaké známky do financování ústavů. Cíle právě uskutečněného hodnocení v AV ČR jsou v zásadě dvojího typu – jednak směrem k vedení AV ČR, jednak směrem k ústavům. Smyslem hodnocení bylo tedy získat informace pro strategické řízení AV ČR, včetně znalosti o úrovni a postavení vědecké a další odborné práce v AV ČR v mezinárodním kontextu na jedné straně, a zprostředkovat nezávislou zpětnou vazbu ústavům o kvalitě jejich práce až na úroveň jednotlivých vědeckých týmů na straně druhé.“

Práce na projektu „hodnocení“ byla dost náročná a místy až napínavá, především při ustavování hodnotících orgánů (panelů v I. fázi, komisí v II. fázi hodnocení) a při organizaci návštěv na pracovištích. Hodně jsem se ale naučila – jak o odborné práci jednotlivých týmů a ústavů AV ČR, tak obecně o jednání s lidmi. Velmi příjemným

zjištěním byla velká ochota a nasazení při přípravě a organizaci hodnocení ze strany jak pracovních skupin Akademické rady a Vědecké rady AV ČR, tak i Kanceláře AV ČR. Jmenovitě bych ráda poděkovala prof. Janě Musilové z Masarykovy univerzity za obrovský kus práce při přípravě hodnocení a pracovníkům Odboru podpory vědy Kanceláře AV ČR za pečlivou práci při přípravě a organizaci celé logisticky velmi komplikované akce. Upřímně přiznávám, že jsem také nečekala, jak precizně budou ústavy dodržovat všechny stanovené termíny. A samozřejmě, odpovědnost za organizaci tak velké akce, zahrnující 52 vědeckých ústavů a jejich 377 vědeckých týmů a současně práci celkem téměř 1500 odborníků (v drtivé většině ze zahraničí), je obrovská výzva a zkušenost sama o sobě.“

Metodika Hodnocení

Postup hodnocení byl zvolen v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Hodnocení naplňuje ustanovení § 7 odst. 7 tohoto zákona: „Poskytovatel může výši podpory upravit podle podrobnějšího hodnocení používajícího mezinárodně uznávaných metodik, které společně s výsledky podrobnějšího hodnocení a pravidly úpravy podpory před jejím poskytnutím zveřejní.“ Pro účely Hodnocení byla členění do oborů, panelů, oborových skupin a charakteristiky oborů převzata z *Frascati manuálu OECD* a *Journal Citation Reports (JCR)* a přizpůsobena struktura výzkumu v AV ČR (viz tabulka 1).

V souladu s výše zmíněným legislativním rámcem byla pro hodnocení pracovišť (ústavů) a jejich vědeckých týmů přijata základní metodologická koncepce založená na následujících pěti principech:

1. systému informovaného peer-review,
2. hodnocení po oborech s cílem respektování oborových specifik,

3. hodnocení ve dvou na sebe navazujících fázích,
4. odděleném hodnocení a financování,
5. informovanosti o hodnocení v rámci AV ČR i veřejnosti.

Organizace Hodnocení

Pro řízení příprav Hodnocení jmenovala Akademická rada devítičlennou pracovní skupinu. Výsledkem její práce v součinnosti s pracovní skupinou Vědecké rady bylo schválení dokumentu „Základní principy hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2010–2014“ (dále „Základní principy“) Akademickou radou, včetně harmonogramu a podrobného postupu činností. Pro dohled nad průběhem Hodnocení z organizačního hlediska jmenovala Akademická rada 4. listopadu 2014 Koordinační radu hodnocení vedenou prof. Evou Zažímalovou, jejími členy byli dále tři místopředsedové AV ČR a tři zástupci Vědecké rady.

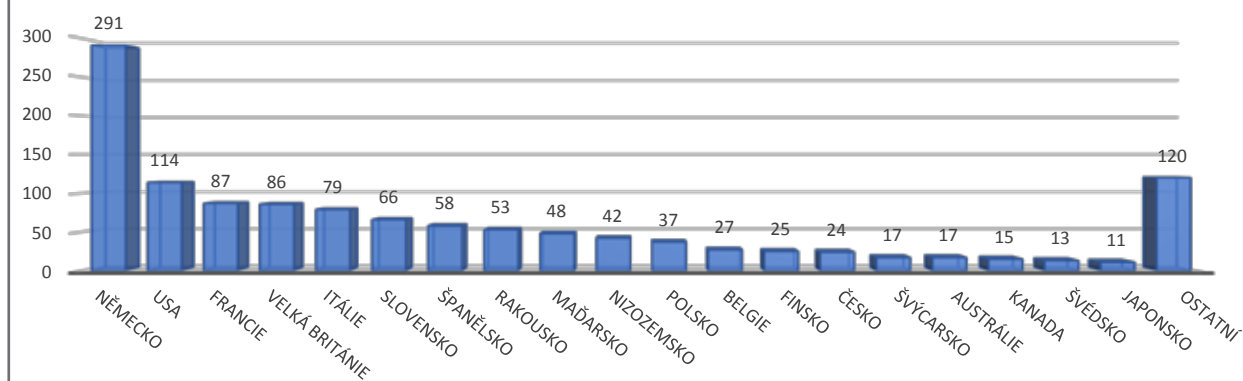
Hodnocení bylo rozděleno do dvou etap, přičemž nejprve se uskutečnilo hodnocení výzkumné činnosti 52 ústavů orientovaných na výzkumnou činnost a zvláště bylo provedeno hodnocení odborné činnosti dvou pracovišť se zaměřením na infrastrukturu výzkumu a vývoje.

Tab. 1: Zaměření oborových panelů a oborových komisí

Panel/Komise	Oborové zaměření
1	Matematika
2	Informatika
3	Fyzika
4	Chemie
5	Vědy o Zemi
6	Biologie molekulární
7	Biologie, biotechnologie, zemědělství
8	Inženýrství
9	Lékařské vědy
10	Sociální vědy
11	Historie a archeologie
12	Jazyky a literatura
13	Ostatní humanitní obory

Pro hodnocení výzkumně orientovaných pracovišť jmenovala Akademická rada 20. ledna 2015 13 oborových panelů a 13 oborových komisí. Na Hodnocení v I. fázi se podílelo 148 renomovaných zahraničních expertů na pozici členů oborových panelů a 1230 hodnotitelů výstupů z 50 zemí, včetně 24 hodnotitelů z České republiky (viz graf 1). Na Hodnocení ve II. fázi se podílelo 117 členů oborových komisí ze 17 zemí (včetně 25 expertů z ČR). Každá komise sestávala ze zahraničního předsedy, českého jazyka znalého místopředsedy a dalších, převážně zahraničních renomovaných expertů. Počet členů z České republiky se v jednotlivých oborových komisích pohyboval zpravidla v rozmezí 20–30 %.

Graf 1: STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOST HODNOTITELŮ VÝSTUPŮ

Pro hodnocení infrastrukturně orientovaných pracovišť jmenovala Akademická rada dvě hodnotící komise, pro každou infrastrukturní organizaci jednu. Tyto komise měly dohromady 14 členů, přičemž platilo pravidlo, že nejvýše třetina členů každé z komisí měla mít pracovní poměr na pracovištích AV ČR.

Pracoviště AV ČR byla o přípravách a průběhu Hodnocení informována prostřednictvím zasedání Akademického sněmu AV ČR, setkání ředitelů pracovišť AV ČR s členy Akademické rady, konzultačních dnů pro přípravu přihlášek k Hodnocení, hromadných dopisů členů Akademické rady a interního webového portálu AV ČR.

Podklady pro Hodnocení

1. Hodnocení výzkumně orientovaných pracovišť (ústavů) AV ČR

V souladu se Základními principy zpracovaly ústavy elektronickou přihlášku k Hodnocení dle jednotné obsahové struktury:

Část 1: obecné údaje za pracoviště (ústav) a jednotlivé týmy.

Část 2: podklady pro I. fázi Hodnocení zpracované za každý vědecký tým pracoviště.

Část 3: podklady pro II. fázi Hodnocení zpracované:

- a) za pracoviště (ústav) jako celek,
- b) za každý vědecký tým pracoviště.

Podkladové materiály pro Hodnocení byly vkládány do elektronického informačního systému KIS v období od 1. ledna do 30. dubna 2015. Pro dílčí dodání podkladů pro I. a II. fázi byly určeny samostatné termíny. Cílem bylo poskytnout ústavům co nejvíce času pro přípravu dokumentů a současně soustředit všechny potřebné podklady pro oborové panely před zahájením jejich činnosti v rámci I. fáze Hodnocení dne 1. dubna 2015.

Do 31. ledna 2015 byly dodány jmenné seznamy výzkumných pracovníků, do 19. února 2015 údaje o vědeckých týmech a jejich vybraných výstupech předložených do I. fáze Hodnocení a do 15. března 2015 krátké komentáře k předloženým výstupům. V období 10. – 20. března 2015 měly ústavy možnost zkontrolovat bibliometrické údaje připravené Knihovnou Akademie věd ČR a zaslat případné připomínky. Opodstatněné připomínky byly následně v termínu do 31. března 2015 zapracovány do upravené verze bibliometrických podkladů. Do 31. března 2015 ústavy zajistily přístup k plným textům výstupů. Ve výjimečných případech, kdy nebylo možné zabezpečit pro zahraniční hodnotitele přístup k plnému textu výstupu (typicky monografie) elektronickou cestou, dodaly ústavy fyzické výtisky nebo jejich kopie. Těto možnosti využilo osm ústavů s celkem 54 výstupy. Zbýlé podkladové materiály pro II. fázi Hodnocení, včetně ředitelem podepsa-

né přihlášky pracoviště k Hodnocení, byly dodány do 30. dubna 2015. Kromě zmíněné přihlášky byly všechny ostatní podkladové materiály soustředěny pouze v elektronické podobě.

2. Hodnocení infrastrukturně orientovaných pracovišť AV ČR

Na základě „Metodického pokynu pro zpracování podkladových materiálů pracovišti AV ČR v rámci hodnocení odborné činnosti infrastrukturních pracovišť AV ČR za období 2010–2014“ schváleného Akademickou radou 14. července 2015 zpracovala infrastrukturní pracoviště AV ČR – Knihovna AV ČR (KNAV) a Středisko společných činností AV ČR (SSČ) – do 23. listopadu 2015 podklady, jejichž struktura byla rozčleněna do následujících tematických okruhů.

Podklady pro celé pracoviště i pro každý tým:

- A) Kvalita a výsledky hlavní a jiné činnosti.
- B) Účast na podpoře činností pracovišť AV ČR.
- C) Úroveň řízení pracoviště (způsob hospodaření pracoviště s materiálními a lidskými zdroji – na základě vlastní SWOT analýzy).
- D) Opatření přijatá na základě výsledků hodnocení za léta 2005–2009.
- E) Vize dalšího vývoje pracoviště v období 2016–2019.

Podklady pro pracoviště nebo organizační jednotku v případě, že je daný tematický okruh relevantní:

- F) Hodnocení postavení pracoviště v národním kontextu.
- G) Rozsah zahraniční spolupráce, včetně účasti

„Hodnocení jsme začali připravovat již na jaře roku 2013 na základě zkušeností z předešlého hodnocení a našich znalostí způsobu hodnocení vysokých škol a výzkumných organizací ve Velké Británii, Francii a Itálii. Ve všech těchto případech jsou primárními jednotkami hodnocení týmy a hlavní metodou je informovaný peer-review, tj. hodnocení týmů z různých hledisek zahraničními odborníky s přihlédnutím ke kvantitativním scientometrickým ukazatelům.

Naše hodnocení mělo dvě fáze. V té první hodnotili zahraniční experti 5594 výstupů, z toho bylo 4553 článků v impaktovaných časopisech, což představovalo čtvrtinu všech článků v impaktovaných časopisech vyprodukovaných pracovišti AV ČR v hodnoceném období. Omezení na tento počet hodnocených výstupů bylo dáno potřebou zajistit pro každý výstup nejméně dva kvalifikované zahraniční hodnotitele, kteří ho zařadili do jednoho z pěti výkonnostních stupňů. Výsledkem pro každý tým jsou výkonnostní profily. Tato fáze byla podobná italské a britské metodice. Ředitelé ústavů mají ovšem navíc k dispozici i informaci o zařazení jednotlivých výstupů do výkonnostních stupňů včetně slovního odůvodnění.

Ve druhé fázi hodnotily komise ve 13 oborech týmy ze šesti hledisek: kvality výstupů, jejich společenského dopadu, postavení v mezinárodním a národním kontextu, zapojení studentů do výzkumu, udržitelnosti a záměrů do budoucnosti. Výsledkem této fáze, která zahrnovala návštěvu komise na pracovišti všech týmů, jsou závěrečné zprávy, v nichž komise slovním způsobem hodnotí týmy z uvedených hledisek. Součástí každé závěrečné zprávy je i vyjádření ředitele ústavu k hodnocení jeho týmů i ústavu jako celku. Tato fáze je velmi blízká způsobu, jak ve Francii hodnotí státní agentura AERES týmy z univerzit a ústavů CNRS. Britská ani italská metodika informaci obsaženou v závěrečných zprávách neposkytují a nezahrnují ani návštěvy komisí na pracovištích. Obě tyto součásti hodnocení považujeme za důležité, a proto jsme zvolili kombinaci obou přístupů.“

prof. JIŘÍ CHÝLA, CSC.
člen Akademické rady AV ČR

na zahraničních projektech.

H) Účast na řešení národních grantových a programových projektů, aplikační a další aktivity.

I) Pedagogická činnost.

J) Popularizační činnost.

Součástí podkladů byly dále dotazníky o využití odborných a infrastrukturních služeb obou hodnocených pracovišť vyplněné ostatními pracovišti (ústavy) AV ČR a vlastní SWOT analýza celého pracoviště i jednotlivých hodnocených organizačních jednotek a zdůvodnění jejich potřebnosti.

Průběh Hodnocení

1. Hodnocení výzkumně orientovaných pracovišť (ústavů) AV ČR

Dne 1. dubna 2015 byla zahájena I. fáze Hodnocení. Jejím provedením bylo pověřeno 13 oborových

panelů. V rámci I. fáze se hodnotilo 5594 výstupů přihlášených 377 vědeckými týmy z 52 výzkumných pracovišť (ústavů) AV ČR (viz graf 2). Z celkového počtu výstupů bylo 4553 článků v impaktovaném periodiku, 446 monografií, 244 článků v odborném periodiku, 168 kapitol v monografii a 183 ostatních typů výstupů. Více jak jedním týmem bylo současně předloženo 163 výstupů, z toho 151 výstupů dvěma týmy a 12 výstupů třemi týmy. Výstupy předložené do I. fáze Hodnocení představují přibližně čtvrtinu vědecké produkce ústavů AV ČR za hodnocené období.

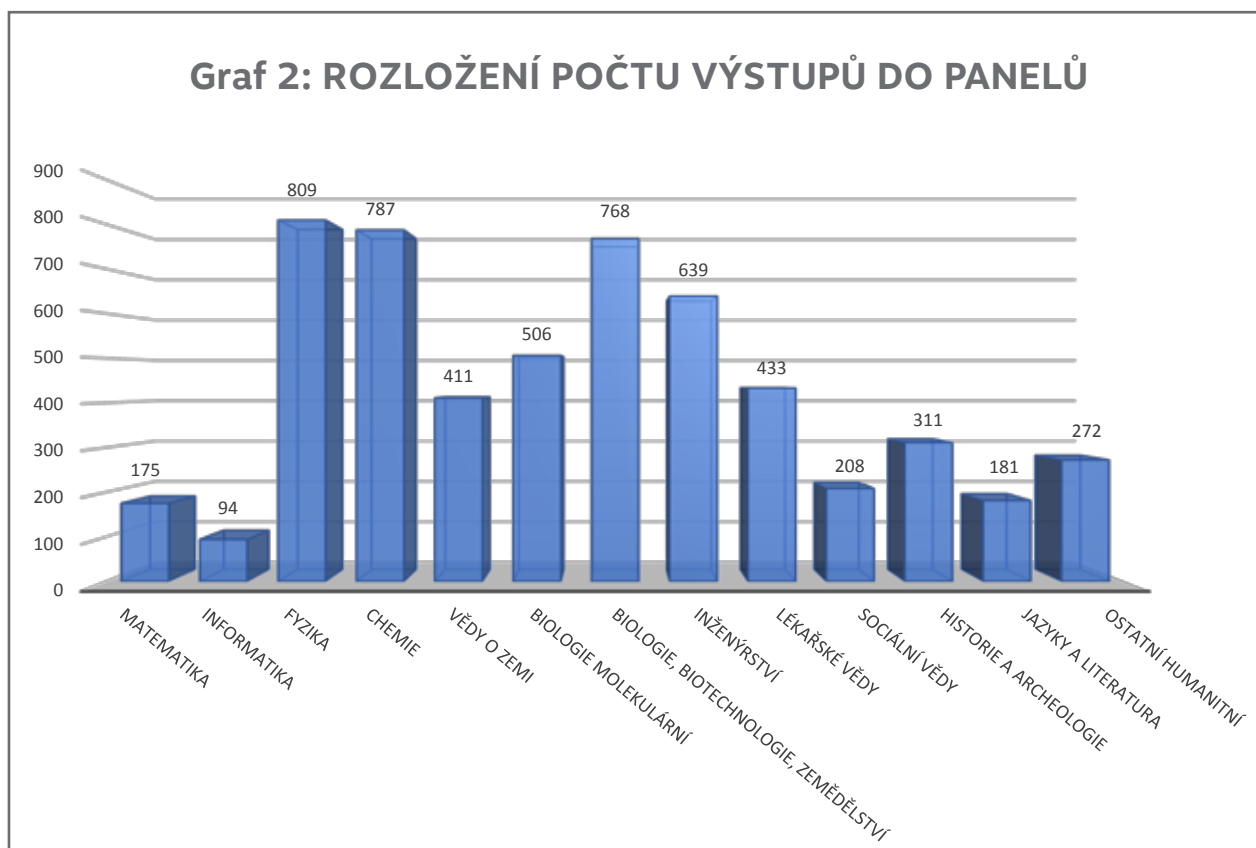
Podle schváleného harmonogramu Hodnocení měla být I. fáze Hodnocení ukončena do konce června 2015. Na základě opodstatněných požadavků od předsedů několika oborových panelů souhlasila Akademická rada s posunem ukončení I. fáze Hodnocení do 15. července 2015. V termínu do

doc. Ing. DANIEL MÜNICH, Ph.D.
garant klíčové aktivity hodnocení IPN metodika

„Počátkem roku 2013 začaly uvnitř AV ČR vadnout naděje, že primitivní vládní hodnocení (kafemlejek) v dohledné době nahradí slibované moderní hodnocení výzkumných organizací. Hodnocení, které by poskytlo tak potřebnou zpětnou vazbu jak pro efektivní řízení AV ČR jako celku, tak vedení jejích pracovišť. Bylo stále jasnější, že i další hodnocení si bude muset AV ČR zorganizovat sama. Jsem velmi rád, že jsem byl do přípravného týmu hodnocení přizván a na podobě hodnocení se mohl podepsat. Zpětně jsem nyní vyhledal jeden z prvních pracovních textů ze srpna 2013, který začíná heslem: ‚Poučme se z nedostatků minulých hodnocení a doplníme to, co minule chybělo.‘ Bylo nám tehdy jasné, že nové hodnocení musí vycházet jak z bohatých zkušeností z předchozího hodnocení AV ČR, dobrých i špatných, tak z dobré zahraniční praxe, která se bouřlivě vyvíjí. Za hlavní cíle jsme si stanovili: (i) získat informace pro strategické řízení AV ČR jako celku, (ii) zprostředkovat nezávislé

a srovnatelné hodnocení a zpětnou vazbu pro řízení pracovišť AV ČR, (iii) naplnit povinnosti zodpovědného hospodáře vůči občanům, daňovým poplatníkům a vládě, (iv) dát příklad ostatním sektorům výzkumu v ČR a (v) věrohodně doložit excelenci AV ČR v rámci České republiky. To se myslím podařilo naplnit. Navíc se podařilo empiricky vyvrátit v Česku rozšířené tvrzení, že hodnocení by bylo drahé, zkorumpované a neúčinné. Nic na tom nezmění ani skutečnost, že vše nebylo dokonalé. Zkušenosti ze světa dokazují, že žádné hodnocení nemůže být dokonalé. Nikde na světě nejsou akademici nadšeni z toho, že mají být hodnoceni. Ale někde, včetně AV ČR, našťástí pochopili, že to může být užitečné a je to navíc jejich povinnost vůči veřejnosti a daňovým poplatníkům.“

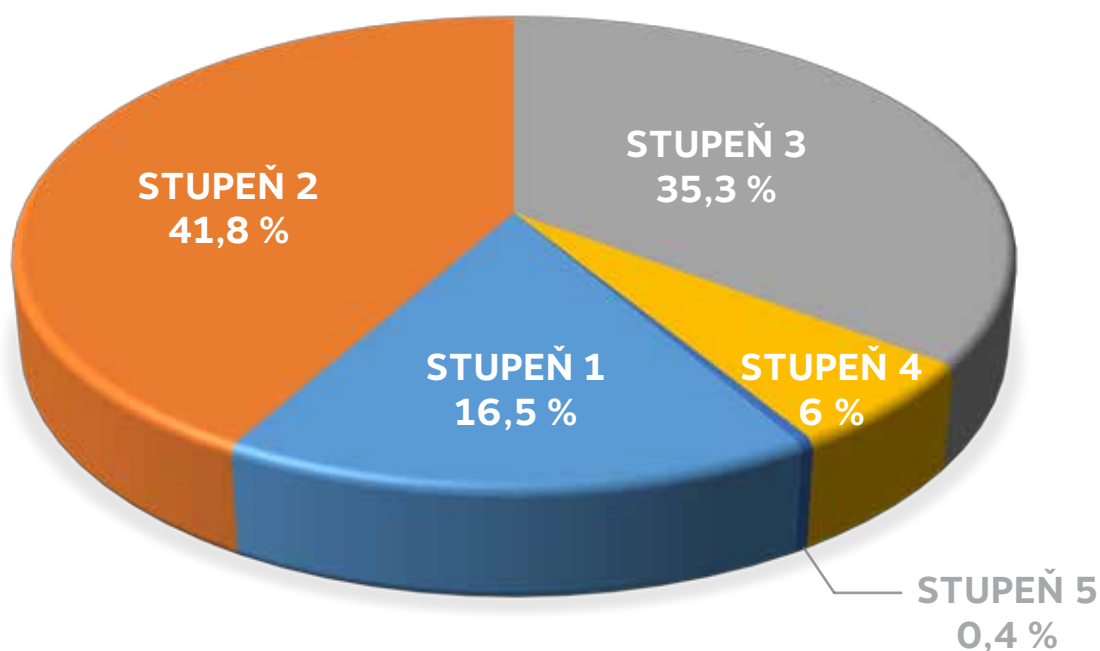

30. června 2015 ukončilo hodnocení všech výstupů pět panelů, ostatní panely svou práci dokončili do 15. července 2015.

V daném termínu se podařilo zhodnotit 5580 z 5594 výstupů, tj. 99,7 %. Nezhodnoceno zůstalo 14 výstupů, z toho 11 v panelu 3, dva v panelu 6 a jeden v panelu 7. Celkem bylo zasláno 18 076 žádostí hodnotitelům o zpracování posudku. Z toho bylo 9750 posudků vypracováno, 8050 žádostí odmítnuto, 215 žádostí zůstalo bez odpovědi, v 61 případech bylo vypracování posudku přislíbeno, ale i přes zaslání urgence posudek vypracován nebyl. U 3324 výstupů byli osloveni více jak dva hodnotitelé. Posuzovatelé byli v naprosté většině ze zahraničí. Hodnocení výstupů předložených v českém, případně slovenském jazyce, s nimiž měli zahraniční posuzovatelé zásadní jazykové potíže, se zúčastnilo i 24 hodnotitelů z České republiky, ale samozřejmě mimo AV ČR. Takových výstupů bylo k hodnocení předloženo celkem 501 z 27 pracovišť AV ČR.

Ze zhodnocených výstupů byl 921 výstupům (16,5 %) přidělen kvalitativní stupeň 1 („worldleading“), 2334 výstupům (41,8 %) stupeň 2 („internationally excellent“), 1967 výstupům (35,3 %) stupeň 3 („internationally recognized“), 336 výstupům (6,0 %) stupeň 4 („nationally recognized“) a 22 výstupům (0,4 %) stupeň 5 („below the standard of nationally recognized work or work which does not meet the published definition of research for the purposes of this assessment“), viz graf 3. U 1699 výstupů hodnotitelé udělili shodnou známku, která byla výstupů přidělena jako známka výsledná. U 3881 výstupů bylo třeba, aby příslušný člen panelu doporučil předsedovi panelu návrh na výsledný stupeň. Z toho pro 365 výstupů byly získány tři posudky, pro 2347 výstupů dva, pro 861 výstupů jeden a pro 408 výstupů se žádný posudek získat nepodařilo. Kromě výše zmíněných 14 výstupů však bylo všech těchto 408 výstupů zhodnoceno odpovědnými členy panelů a v konečné instanci jejich předsedy. Ve 485 případech předseda

Graf 3: VÝSLEDKY HODNOCENÍ VÝSTUPŮ VĚDECKÝCH TÝMŮ

panelu zařadil výstup jinak, než doporučil příslušný člen panelu.

Výsledky hodnocení jednotlivých výstupů byly následně využity ke zpracování kvalitativních profilů výstupů jednotlivých týmů a ústavů, které byly poté jedním z podkladových materiálů pro oborové komise ve II. fázi Hodnocení. Kvalitativní profily zpracovali odborníci z KNAV; v předstihu před zahájením II. fáze Hodnocení s nimi byli seznámeni ředitelé příslušných ústavů AV ČR, kteří měli možnost uplatnit připomínky.

Před zahájením II. fáze Hodnocení byli všichni její účastníci podrobně seznámeni s jednotlivými činnostmi a úkoly. Jednotlivé komise měly za úkol zhodnotit 9–48 týmů ze 4–13 pracovišť AV ČR (viz graf 4). Po dohodě s předsedy, místopředsedy a členy komisí na straně jedné a současně s řediteli ústavů AV ČR na straně druhé byly naplánovány po-

drobné harmonogramy prezenčních návštěv hodnocených pracovišť.

V souladu se Základními principy se pro zajištění transparentnosti a srovnatelnosti hodnocení všech pracovišť ve II. fázi zúčastnili práce oborových komisí pozorovatelé – zástupci zadavatele (tj. Akademická rada) a pozorovatelé – zástupci hodnoceného ústavu. Pozorovatelé – zástupci zadavatele byli schváleni Akademickou radou 9. června 2015. V případě, že se jmenovaný člen Akademické rady nemohl některého jednání osobně zúčastnit, zastoupil jej jiný zástupce Akademické rady nebo Vědecké rady, uvedený na seznamu náhradníků vydaném předsedou AV ČR. Pozorovatelé – zástupci hodnoceného pracoviště, případně jejich náhradníci byli v souladu s rozhodnutím Akademické rady z 12. května 2015 jmenováni řediteli příslušných ústavů v termínu do 31. srpna 2015.

Prezenčního hodnocení se vždy účastnili předseda a místopředseda komise a dále nejméně tolik členů komise, aby celková účast komise byla nadpoloviční a současně byli přítomni ti její členové, kteří měli k dané problematice odborně nejbližší. Z průběhu prezenčních hodnocení byl přímo na pracovišti zpracován stručný zápis, doplněný o prezenční listinu účastníků prezenčního hodnocení.

Ve II. fázi Hodnocení byly ústavy AV ČR i vědecké týmy hodnoceny podle následujících hledisek:

- a) kvalita výsledků a podíl týmů i ústavu na jejich získání,
- b) společenská (sociální, ekonomická a kulturní) relevance (vzdělávací činnost, výzkum pro praxi, popularizační a vydavatelská činnost, služby výzkumu),
- c) zapojení studentů do výzkumu,
- d) postavení v mezinárodním (vědecká reputa-

ce a viditelnost v mezinárodním měřítku, schopnost přitáhnout zahraniční výzkumné pracovníky) i v národním kontextu,

e) vitalita, udržitelnost a perspektiva (finanční aspekty, manažerské řízení, lidské zdroje, grantová a projektová aktivita),

f) strategie a záměry do budoucnosti.

Výsledky svého hodnocení odevzdaly hodnotící komise v podobě 91 závěrečných zpráv v termínu do 31. prosince 2015. Každý ústav obdržel tolik zpráv, kolik komisí jeho týmy hodnotilo. V případě dvou komisí byl termín po dohodě s Koordinační radou hodnocení posunut do 15. ledna 2016. Následně byli se závěrečnými zprávami seznámeni ředitelé ústavů AV ČR, kteří k nim do 22. ledna 2016 předložili svá stanoviska. K 47 zprávám vnesli ředitelé námítky a požádali Koordinační radu hodnocení o jejich přehodnocení, 44 zpráv

„Náročná metodika hodnocení a napjatý časový harmonogram byly velkou výzvou pro vývoj informačního systému, a to zejména v případě I. fáze hodnocení, která na něm byla zcela závislá. V rámci I. fáze totiž bylo nutné připravit platformu pro účinnou komunikaci s několika tisíci zahraničních expertů a mezi členy oborových panelů s celosvětovým pokrytím, kteří museli vzájemně vzdáleně spolupracovat a předávat si poznatky, aniž by se kdy setkali.

Informační systém byl koncipován jako multiuživatelský s přístupem pro vedení hodnocených pracovišť, pro komunikaci se všemi hodnotiteli v I. i II. fázi, ale též pro vedení Akademie věd ČR, Koordinační radu hodnocení a administrativní tým. Vysoký důraz byl kladen na přehlednost, spolehlivost a uživatelskou přívětivost. A protože jednotlivé funkcionality systému byly vyvíjeny postupně, v předstihu před jejich nasazením bylo vždy třeba provést pečlivé otestování.

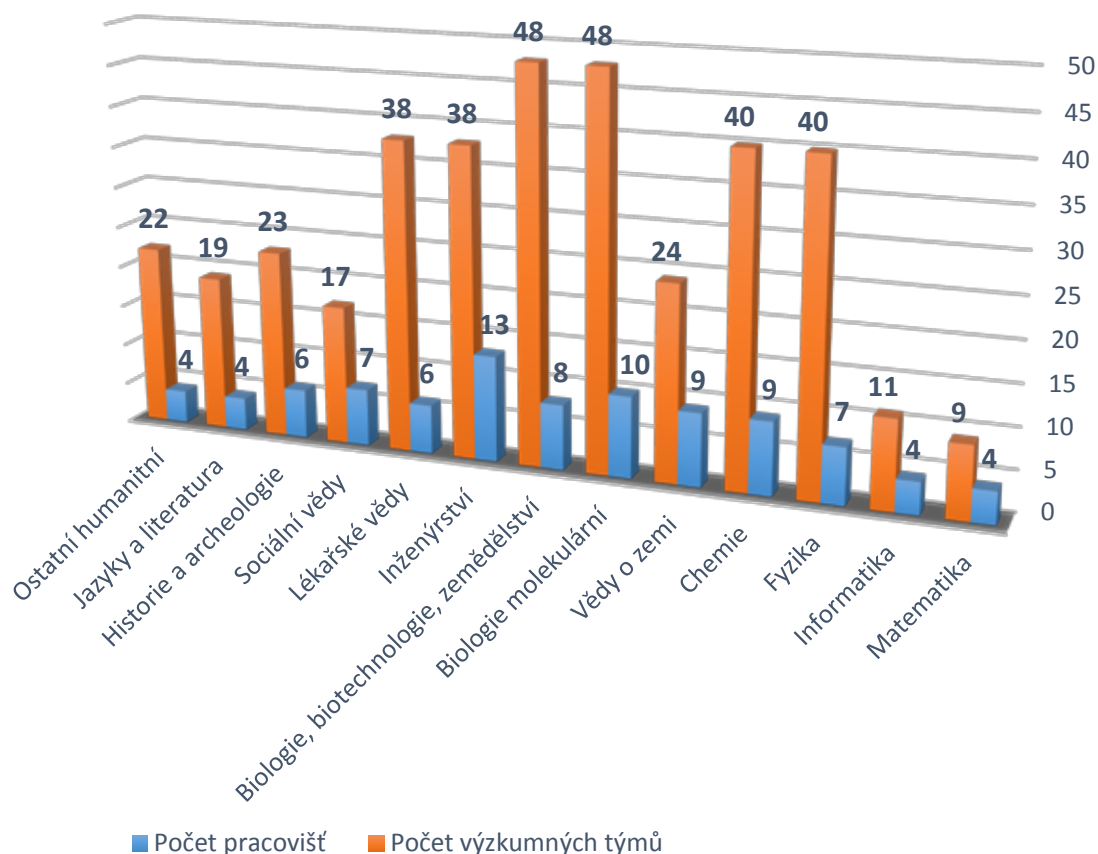
Za významnou přidanou hodnotu informačního systému pro hodnocení považují zajištění efektivního sdílení dat s evidenčním systémem badatelských výstupů pracovišť AV ČR, tzv. ASEPem, přímé a vysoce zabezpečené propojení s repozitářem AV ČR pro zpřístupnění plných elektronických textů hodnocených vědeckých výstupů hodnotitelům a též maximální usnadnění přístupu hodnotitelů k detailním bibliometrickým a scientometrickým údajům o jednotlivých výstupech.

Pochvalou pro tým, který měl na starosti vývoj a provoz informačního systému, je skutečnost, že za celou dobu jeho aktivního nasazení nebyl zaznamenán jediný neplánovaný výpadek v činnosti.“

Ing. LEOS HORNÍČEK, Ph.D.
ředitel Kanceláře AV ČR

Graf 4: POČET TÝMŮ A PRACOVÍŠŤ HODNOCENÝCH KOMISEMI

bylo přijato bez námitek. Koordinační rada hodnocení ve všech případech shledala námítky ředitelů jako opodstatněné, příslušné oborové komise tedy byly požádány o případné přehodnocení zpráv. V 11 případech komise trvaly na původní verzi zpráv, zatímco 36 zpráv komise upravily. Ke všem zprávám, které byly komisím předloženy k přehodnocení, následně ředitelé pracovišť v termínu do 29. února (výjimečně až do 9. března) 2016 dodali svá závěrečná stanoviska. Dokumenty z Hodnocení jsou přístupné na webových stránkách AV ČR <http://www.avcr.cz/cs/o-nas/hodnoceni>.

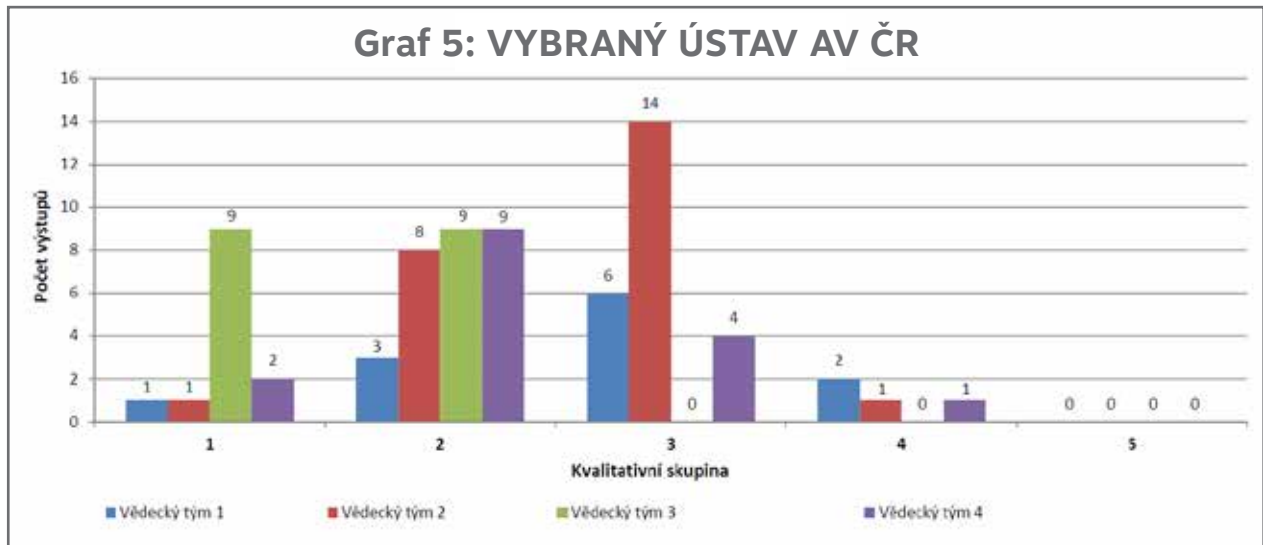
2. Hodnocení infrastrukturně orientovaných pracovišť AV ČR

Kompletní podkladové materiály byly hodnoticím komisím zpřístupněny 1. prosince 2015 prostřednic-

tvím informačního systému KIS. Prezenční návštěvy hodnoticích komisí na hodnocených pracovištích se uskutečnily v průběhu ledna 2016. Hodnoticí komise SSČ se k projednání svého závěrečného stanoviska sešla ještě poté na svém zasedání dne 9. února 2016. Součástí prezenčních návštěv bylo představení pracoviště jeho ředitelem a představení jednotlivých hodnocených organizačních jednotek jejich vedoucími.

Hodnoticí komise zhodnotily pracoviště i jednotlivé organizační jednotky podle následujících hledisek:

1. Kvalita a množství dosažených výsledků včetně jejich ohlasů.
2. Kvalita, rozsah a potřebnost zajišťovaných infrastrukturních činností, ohlas na zajištění infrastrukturních činností ve vědecké komunitě.

Graf zobrazuje rozložení výstupů předložených jednotlivými vědeckými týmy náhodně vybraného ústavu AV ČR do kvalitativních stupňů.

3. Postavení pracoviště v národním i mezinárodním kontextu.
4. Perspektiva pracoviště a jeho organizačních útvarů, potenciál pro zapojení do nových infrastrukturních činností a zvýšení úrovně činností stávajících.

V rámci každého hlediska komise zařadily hodnocená pracoviště i jednotlivé organizační jednotky do jednoho z pěti stupňů: 1 – vynikající, 2 – velmi dobré, 3 – standardní, 4 – s výhradou, 5 – neuspokojivé. Výsledky Hodnocení ve formě závěrečné zprávy o hodnocení odborné činnosti infrastrukturního

„Ve všech oblastech lidské činnosti by mělo platit, že ten, kdo si přeje odvádět svou práci na co nejlepší úrovni, má mít zájem o její kvalifikované a objektivní posouzení. Ve vědě tomu ani nemůže být jinak. Přes tuto jasnou tezi se u nás už přes 10 let udržuje a ‚zdokonaluje‘ systém hodnocení vědy založený na kvantitativních kritériích, vydávaných za známku kvality. Akademie věd ČR jako první a zatím jediná z českých vědeckých institucí se skutečného hodnocení neobává. Naopak, organizuje je pravidelně sama s vážně míněným cílem získat objektivní informace a doporučení k úrovni prováděného výzkumu. Hodnocení za období 2010–2014, založené mj. na zkušenostech z hodnocení minulých, bylo provedeno nezájatými mezinárodními komisemi odborníků na základě pěti principů: dvoufázovost, informované peer-review, respektování oborových specifik, oddělení hodnocení od financování, transparentnost. Ukázalo (nikoli neočekávaný) výsledek: I když je stále co zlepšovat, je AV ČR vůdčí vědeckou institucí v ČR. Za správné a logické lze považovat, že věcnou přípravu hodnocení zahájila ze své iniciativy Vědecká rada AV ČR jako koncepční orgán AV ČR ve věcech přípravy její vědní politiky. Účast na této přípravě mi umožnila nejen napomoci dobré věci, ale i zapudit beznaděj z dosavadního marného ‚boje‘ proti větrným mlýnům stávající ‚Metodiky‘.“

prof. RNDr. JANA MUSILOVÁ, CSc.
členka Vědecké rady AV ČR

pracoviště AV ČR odevzdali předsedové hodnotících komisí do 12. února 2016. Obě infrastrukturní pracoviště jako celek byla hodnocena stupněm 1. K výsledkům Hodnocení se pracoviště po projednání ve svých radách pracovišť vyjádřila v termínu do 29. února 2016.

Závěr

Přes značnou složitost a logistickou náročnost tohoto cyklu hodnocení se jej podařilo, až na drobné výjimky, plně uskutečnit podle stanoveného harmonogramu i pravidel. Shromážděné výsledky z I. a zejména II. fáze hodnocení ústavů, i výsledky hod-

nocení infrastrukturně orientovaných pracovišť byly poskytnuty Akademické radě, jejímž úkolem je do prosince 2016 na jejich základě učinit manažerská rozhodnutí, včetně stanovení institucionální podpory jednotlivých ústavů AV ČR, a případně doporučit provedení žádoucích organizačních změn v jednotlivých pracovištích AV ČR.

Celkové náklady na Hodnocení dosáhly částky 25 milionů korun. Pro představu je to 0,1 procenta částky celkové institucionální podpory AV ČR za sledované období.

Hodnocení
výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2010–2014

VYDALA AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2016
Připravil Odbor mediální komunikace Kanceláře AV ČR
Design: Odbor mediální komunikace Kanceláře AV ČR, 2016
Fotografie: Archiv AV ČR, Stanislava Kyselová, Nakladatelství
Masarykovy univerzity, fotografie ze soutěže Věda
fotogenická 2014

Akademie věd
České republiky

